

JAUNIMO PROBLEMŲ SPRENDIMO PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖJE 2014–2020 METŲ PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje 2014–2020 metų planas (toliau – Planas) skirtas Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) ir savivaldybės teritorijoje veikiančioms įstaigoms ir institucijoms, formuojančioms jaunimo politiką Panevėžyje. Planas leis užtikrinti tęstinę jaunimo politiką, jos plėtrą siekiant spręsti jaunimo problemas, taip pat kurti darnią aplinką taikant efektyvias priemones, sudarančias sąlygas formuotis jauno žmogaus asmenybei, padedant jam integruotis į visuomenės gyvenimą.
2. Planas parengtas vadovaujantis Europos Sąjungos jaunimo politikos strategija (KOM(2009) 200), Europos jaunimo paktu (COM(2005) 2006), Europos Komisijos jaunimo politikos baltąja knyga (COM(2001) 681), Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymu, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu, Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programa ir Lietuvos jaunimo politikos baltąja knyga.
3. Panevėžio miesto jaunimo vizija – Panevėžyje gyvena atviras, veržlus, siekiantis žinių, verslus, visapusiškas ir sveikas, socialiai atsakingas jaunimas, puoselėjantis vertybes ir aktyviai dalyvaujantis miesto gyvenime. Panevėžys – jaunimo galimybių miestas.
4. Plane analizuojama Savivaldybės jaunimo politikos situacija, vertinama išorinė ir vidinė aplinka, pateikiami nustatytų jaunimo problemų medžiai (II skyrius), nustatomos prioritėtinės veiklos kryptys (III skyrius), pagrindiniai tikslai ir uždaviniai (IV skyrius), kurie būtini siekiant sukurti palankią erdvę jauno žmogaus visapusiškam tobulėjimui, pateikiamas Plano įgyvendinimo priežiūros modelis (V skyrius).
5. Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme.

II. ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

6. Šiame skyriuje analizuojama ir vertinama Savivaldybės jaunimo situacija bei problemos.
7. Atliekant analizę įvertinti Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo problematikos tyrimo (toliau – Jaunimo problematikos tyrimas), atlikto 2011 m. balandžio 2 d.–gegužės 18 d. duomenys¹, 2011 m. rugsėjo–gruodžio mėn. atlikto jaunimo politikos įgyvendinimo Panevėžio miesto savivaldybėje kokybės vertinimo (toliau – Jaunimo politikos kokybės vertinimas) duomenys², atsižvelgta į Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus raštu bei žodžiu pateiktą informaciją, taip pat Savivaldybėje 2012 m. balandžio–gegužės mėn. surengtose diskusijose (toliau – Diskusijos) su jaunimo organizacijų ir organizacijų, dirbančių su jaunimu, atstovais pareikštas pastabas. Naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Lietuvos ir teritorinių darbo biržų, Juridinių asmenų registro, Savivaldybės administracijos ir kitų institucijų statistiniais duomenimis.
8. Situacijos analizė atliekama pateikiant minėtų tyrimų duomenis ir pagal galimybes juos lyginant apskrities ir nacionaliniu mastu. Naudojant PEST analizės techniką pateikiama politinių, teisinių, ekonominių, socialinių, kultūrinių ir technologinių veiksnių analizė. Apibendrinant svarbiausias jaunimo problemas pateikiami problemų – priežasčių medžiai.

Jaunimo situacija

9. 2012 m. iš visų 107613 Panevėžio miesto gyventojų 14–29 m. gyventojų grupę sudarė 23417 asmenų, arba 22 proc. visų miesto gyventojų.
10. Panevėžyje veikia 29 formaliojo švietimo ir 6 neformaliojo ugdymo įstaigos. Jaunimas dalyvauja visų formaliojo ir neformaliojo švietimo ir ugdymo įstaigų savivaldoje, jose yra suformuotos ir veikia mokinių tarybos.
11. Panevėžyje vis daugiau jaunimui skirtų projektų, įgyvendintų bendrai su Savivaldybe: 2010 m. jų buvo 2, 2011 m. – 15.

¹Panevėžio miesto savivaldybės Jaunimo problematikos tyrimas, http://ijpp.lt/file/28_Panevezio_m.pdf

²Jaunimo politikos įgyvendinimo Panevėžio miesto savivaldybėje kokybės vertinimo ataskaita: http://ijpp.lt/file/28_Panevezio_m.pdf

12. Remiantis Jaunimo problematikos tyrimu, miesto jaunimas daugiausiai įvardija darbo, laisvalaikio ir pilietinio aktyvumo sričių problemų.

13. Darbas

13.1. Dauguma Panevėžyje dirbančių jaunuolių yra samdomi darbuotojai, jie dirba visą darbo dieną. Apie du trečdalius dirbančių jaunuolių dirba ne pagal specialybę, o 1 proc. jaunuolių neturi jokios specialybės. Daugumai jaunuolių darbdaviai sudaro sąlygas mokytis ir tobulintis, su problemomis darbe susidorojama gana gerai.

13.2. Vertindamas pagrindines su darbu susijusias problemas, jaunimas išskiria šias:

13.2.1. sunkumai rasti darbą pagal specialybę ir neturint patirties (T4);

13.2.2. mažas jaunuolių domėjimasis profesija (T4);

13.2.3. darbo vietų stoka (T4);

13.2.4. informacijos trūkumas (T4);

13.2.5. mažas atlyginimas (T4);

13.2.6. susisieikimo problemos (T4);

13.2.7. neaiškios darbo sąlygos ir prastas darbo organizavimas (T4).

14. Laisvalaikis

14.1. Tik trys jaunuoliai atsakė, kad veiklos jiems netrūksta, tereikia noro ir asmeninių pastangų.

14.2. Vertindami laisvalaikio situaciją mieste, jauni žmonės įvardija esmines problemas:

14.2.1. mažas laisvalaikio užsiėmimų ir vietų jį tinkamai praleisti pasirinkimas (T1);

14.2.2. didelis mokymosi krūvis (T1);

14.2.3. laiko stoka (T1);

14.2.4. finansiniai sunkumai (T1);

14.2.5. nepatogus darbo grafikas (T1);

14.2.6. jaunimo centro nebuvimas (T1);

14.2.7. gyventojų tolerancijos stoka (T3);

14.2.8. subkultūroms skirtų renginių stoka (T1).

15. Pilietinis aktyvumas

15.1. Panevėžio miesto savivaldybės jaunuoliai (14–18 m.) pasižymi gana aukštu pilietiniu aktyvumu. Savanoriškoje veikloje dažniau dalyvauja politiškai ir pilietiškai aktyvus jaunimas, teigiamu požiūriu į politiką pasižymintys respondentai ir nevyriausybinių organizacijų nariai.

Savanoriškoje veikloje per pastaruosius 6 mėnesius dažniau dalyvavo jauniausi apklausti asmenys.

15.2. Vertindamas nepakankamą pilietinį aktyvumą, jaunimas įvardija:

15.2.1. laiko stoką (T3);

15.2.2. informacijos apie organizacijas ir renginius trūkumą (T3);

15.2.3. retai vykstančias akcijas (T3);

15.2.4. neįdomią veiklą (T3).

Išorinės aplinkos analizė

16. Politiniai ir teisiniai veiksniai

16.1. Lietuvoje sukurta teisinė bazė ir institucinė sistema jaunimo politikai formuoti ir įgyvendinti. Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme (toliau – JPPĮ) nustatyti jaunimo politikos įgyvendinimo principai, sritys, jaunimo politikos įgyvendinimas: organizavimas ir valdymas. Siekiant sudaryti tinkamas sąlygas jauniems žmonėms aktyviai dalyvauti atviroje ir demokratinėje visuomenėje, įgyvendinamos programos, kuriomis skatinamas jaunimo nevyriausybinių organizacijų dalyvavimas ir įsitraukimas formuojant jaunimo politiką, stiprinami jų ryšiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kaimo ir miesto bendruomenėmis, teikiama ES struktūrinių fondų ir kitų ES programų parama jaunimo politikos plėtrai.

16.2. Miesto veikla planuojama ir vykdoma atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginio planavimo metodiką ir vadovaujantis Panevėžio miesto plėtros 2004–2013 metų strateginiu planu (toliau – Strateginis planas).

16.3. Strateginiame plane išskiriami su jaunimu susiję strateginiai tikslai ir prioritetai. Siekiama didinti miesto gyventojų visuomeninį ir kultūrinį potencialą, taip pat užtikrinti socialinę integraciją ir saugumą. Numatyta ugdyti aktyvią, pilietišką, kūrybingą visuomenę, puoselėti krašto kultūrinį paveldą, skatinti mokinių ir jaunimo laisvalaikio užimtumą, plėtoti asocialaus elgesio, nusikalstamumo, narkomanijos, savižudybių, ekstremaliųjų situacijų ir kitų krizių prevencines priemones.

16.4. Pagal JPPĮ nuostatas savivaldybės institucijos formuoja ir įgyvendina miesto jaunimo politiką. Šią funkciją padeda atlikti Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius ir Savivaldybės jaunimo reikalų taryba (toliau – Jaunimo reikalų taryba).

16.5. Savivaldybėje veikia jaunimo organizacijos, kurios prisideda prie jaunimo politikos formavimo.

Apibendrinimas

- Savivaldybė, formuodama ir įgyvendindama jaunimo politiką, vadovaujasi nacionaliniu lygmeniu priimtais teisės aktais jaunimo politikos klausimais ir Savivaldybės tarybos sprendimais, kitais Savivaldybės administracijos priimtais teisės aktais.
- Savivaldybė nėra parengusi jokių strateginio planavimo ar įgyvendinimo dokumentų jaunimo politikos srityje. Vienintelis dokumentas yra Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintas Panevėžio miesto plėtros 2004–2013 metų strateginis planas, kuriame numatomos konkrečios priemonės jaunimo politikai įgyvendinti.
- Įsitraukdamas į jaunimo organizacijų veiklą, jaunimas turi galimybę aktyviai dalyvauti formuojant ir įgyvendinant miesto jaunimo politiką.
- Savivaldybėje kas 2–5 metus atliekamos jaunimo ar atskirų jo grupių apklausos, tačiau pasigendama informacijos apie atliktų apklausų temas. Jaunimo poreikių tyrimai, situacijos stebėseną, jaunimo politikos vertinimas ir inovacijų taikymas yra neišplėtotą jaunimo politikos įgyvendinimo mieste sritis.

17. Ekonominiai veiksniai

17.1. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2012 m. Panevėžio apskrityje gyveno 265973 gyventojai, iš jų Panevėžyje – 107613 gyventojų (tai sudarė 3 proc. visų Lietuvos gyventojų).

17.2. 2012 m. iš visų 107613 Panevėžio gyventojų, 14–29 m. gyventojų grupę sudarė 23417 asmenų, arba 22 proc. visų miesto gyventojų, atitinkamai Lietuvoje – 22 proc., Panevėžio apskrityje – 23 proc. visų gyventojų. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Panevėžyje, kaip ir visoje Lietuvoje, pastebimas jaunimo skaičiaus mažėjimas.

- 17.3. Eurostato duomenimis³, 2012 m. vasario mėn. euro zonos šalyse nedarbo lygis buvo 10,8 proc. Visos Europos Sąjungos (27 valstybių narių) nedarbo lygio vidurkis 2012 m. vasario mėn. buvo 10,2 proc. Lietuvos darbo biržos duomenimis, nedarbo lygis šalyje šiuo laikotarpiu siekė 11,8 proc., Panevėžyje – 13,3 proc.
- 17.4. Eurostato duomenimis, 2012 m. vasario mėn. visų 27 ES valstybių narių jaunimo (iki 25 m.) nedarbo lygio vidurkis buvo 22,4 proc., euro zonos šalių – 21,6 proc. Lietuvoje šiuo laikotarpiu jaunimo (iki 25 m.) nedarbo lygis buvo 34 proc. (nedarbo lygis nustatomas apskaičiuojant bedarbių ir darbo jėgos santykį, kur darbo jėgą sudaro užimti, dirbantys bet kokią darbą, gaunantys darbo užmokestį ar turintys pajamų ar pelno, ir bedarbiai).
- 17.5. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, jaunimo (iki 25 m.) nedarbo rodiklis Lietuvoje 2012 metų vasario pabaigoje buvo 7,5 proc., Panevėžio apskrityje – 7,8 proc. (nedarbo lygis nustatomas apskaičiuojant bedarbių ir jaunuolių iki 25 metų santykį).
- 17.6. Kaip rodo tyrimai⁴, tiek Lietuvoje, tiek Estijoje, Slovėnijoje, Rumunijoje, Italijoje, Graikijoje, Portugalijoje, taip pat Danijoje ir Suomijoje aukštojo išsilavinimo įgijimas nebeapsaugo jaunimo nuo nedarbo. Visoje ES didėja NEET grupei priskiriamo jaunimo: beveik 8 proc. (arba nuo 5 iki 7,5 mln.) ES 15–24 metų jaunuolių nedirba, nestudijuoja ir nesimoko. Visoje ES jų dalis padidėjo nuo 11 proc. 2008 m. iki 13 proc. 2010 m. Airijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje, Latvijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje daugiau kaip 14 proc. jaunosios kartos atstovų ne(be)studijuoja ir (dar) nedirba. Lietuvoje šis rodiklis siekia beveik 12 proc.⁵
- 17.7. Panevėžyje dauguma dirbančių jaunuolių (89 proc.) yra samdomi darbuotojai, jie dirba visą darbo dieną. Daugiau nei pusė jaunuolių (60 proc.) dirba ne pagal specialybę. Didesnis jaunimo sąmoningumas renkantis profesiją tiesiogiai lemia darbo pasirinkimą ir

³ Eurostat: http://ec.europa.eu/lietuva/news_hp/news/02042012_nedarbo_lygis_lt.htm

⁴ The social impact of the crisis, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2011, <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2011/68/en/1/EF1168EN.pdf>

⁵ Jaunimas ir NEET Europoje. Pirmosios išvados. Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas. <https://eurofound.europa.eu>

pasitenkinimą juo: dažniau dirbama pagal specialybę, lengviau susidorojama su užduotimis. Kuo lengviau įveikiamos problemos darbe, tuo mažiau svarstoma, ar reikia keisti darbovietę. Dažniausiai (70 proc.) ieškotis darbo kitame mieste planuojama dėl didesnių galimybių pasirinkti darbą. Savo gyvenamojoje vietovėje darbo rasti negali 30 proc. respondentų, Lietuvoje – 36 proc. Pagrindinė darbo užsienyje paieškos priežastis – galimybė užsidirbti daugiau pinigų (31 proc. Panevėžio jaunimo pajamos neviršija 500 litų per mėnesį).

- 17.8. Žemas investicijų lygis, tiek vietiniu, tiek šalies, tiek užsienio investicijų požiūriu ir mažas veikiančių ūkio subjektų skaičius daro įtaką jaunų šeimų ir specialistų migracijai (Diskusijų dalyvių nuomone, dalis jaunų šeimų ir specialistų išvyksta į užsienį tikėdamiesi lengvų pinigų).
- 17.9. Diskusijų dalyviai akcentavo tai, kad dėl jaunimui nepalankios ekonominės situacijos ir neigiamų aplinkos pavyzdžių dalis jaunimo pripranta gyventi iš socialinės pašalpos.
- 17.10. Vadovaujantis Diskusijų dalyvių nuomone, pasigendama informacijos apie esamas priemones verslumui skatinti ir sąlygas pradėti verslą. Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, tik 8 proc. apklaustųjų turi savo verslą, yra verslo partneriai arba dalyvauja šeimos versle, tik 22 proc. apklaustųjų susipažinę su jaunimo verslumo skatinimo politika Lietuvoje.
- 17.11. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvos Respublikoje 2011 m. migravo 106062 asmenys, iš jų 53863 emigravo iš šalies. Panevėžyje migravo 3000 asmenų (tai sudarė 36 proc. visų migravusių Panevėžio apskrityje asmenų), iš jų 1588 emigravo iš šalies (tai sudarė 45 proc. visų migravusių iš šalies Panevėžio apskrityje asmenų). Migracija tarp jaunimo itin didelė, sudaro apie 40 proc. visų migravusių piliečių.

Apibendrinimas

- Panevėžyje 14–29 m. jaunimas sudaro 22 proc. bendro miesto gyventojų skaičiaus, šis rodiklis sutampa su Lietuvos rodikliu.
- Panevėžio apskrityje jaunimo nedarbas yra nežymiai didesnis nei šalies rodiklis.
- Tik maždaug kas antras dirbantis jaunuolis Panevėžyje dirba pagal specialybę. Tai lemia itin mažas jaunuolių domėjimasis profesija.

- Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, dažniausiai dėl noro gauti didesnę atlyginimą apie pusę dirbančių jaunuolių ketina keisti darbo vietą (41 proc. miesto jaunimo pajamos neviršija 500 litų per mėnesį).
- Dauguma dirbančių jaunuolių Panevėžyje yra samdomi darbuotojai.
- Savivaldybėje nevykdoma jaunimo verslumo ir jaunų specialistų skatinimo sugrįžti politika.
- Jaunimo nedarbas, mažos pajamos, investitorių trūkumas ir verslumo skatinimo priemonių nežinojimas/nebuvimas turi įtakos Panevėžyje gyvenančio jaunimo skaičiaus mažėjimui, dideliems migracijos rodikliams ir bendruomenės senėjimui.

18. Socialiniai ir kultūriniai veiksniai

18.1. Darbingo amžiaus gyventojų ir ypatingai jaunimo emigracija šiuo metu yra viena didžiausių Lietuvos problemų. Neto migracija Lietuvoje yra didžiausia Europos Sąjungoje (-23,7 proc. ES vidurkis +1,7 proc.⁶). Dėl emigracijos Lietuva praranda daug jaunų darbingo amžiaus gyventojų (77 proc. emigrantų amžius yra 15–44 m.). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, iš Panevėžio emigravę 25,1 proc. gyventojų. Tai rodo, kad daugėja vaikų, kurių tėvams išvykus dirbti ir/ar gyventi į užsienį, niekas nesprenžia ir nesvarsto vaiko juridinio atstovavimo klausimo, neinformuoja atitinkamų institucijų apie trečiųjų asmenų globai paliekamus vaikus.

18.2. Nepakankamas vaikų ir jaunimo užimtumas, pakitusios šeimos vertybės formuoja visuotinai pripažintų elgesio normų neatitinkančius santykius ir prisideda prie neigiamos aplinkos kūrimo.

18.3. Panevėžyje gyvenantys jaunuoliai pasižymi itin menku pilietiniu aktyvumu, tad ir savanoriška veikla, esanti vienu iš pilietinės visuomenės pagrindų, mieste plėtojama labai vangiai.

18.4. Diskusijų dalyvių nuomone, visuotinai nepriimtinių vertybių ir žalingų įpročių viešinimas daro neigiamą poveikį miesto gyventojams, ypatingai jaunimui. Pasigendama daugiau pozityvios informacijos, kurią transliuotų visuomeninė ir vietinė žiniasklaida.

18.5. Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, Panevėžyje yra poreikis stiprinti jaunimo profesinį orientavimą visais lygmenimis, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams. Specialūs

⁶ Eurostat, 2010, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

užsiėmimai turėtų skatinti moksleivius pažinti savo pomėgius, patrauklias veiklos sritis, taip pat analizuoti ir atrasti savąsias kompetencijas. Jaučiamas su jaunimu dirbančių specialistų kompetencijų stygius – trūksta žinių apie jauno žmogaus psichologiją, darbo su juo metodus ir būdus. Didžioji dalis naudojamų metodų nėra pritaikyti darbui su dabartiniu jaunimu. Pasigendama specialistų, dirbančių su socialiai pažeidžiamomis grupėmis ir sudėtingus charakterio bruožus turinčiais, nemotyvuotais jaunais žmonėmis.

- 18.6. Nepakankamai efektyvus policijos ir teisėsaugos institucijų darbas užtikrinant saugumą, prastai išplėtotą viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą sudaro problemų jauniems žmonėms dalyvauti įvairiuose renginiuose ir veiklose.
- 18.7. Alkoholio vartojimas labiausiai paplitęs žalingas įprotis tarp jaunimo. Vartoję alkoholį bent 1–2 kartus per 12 mėnesių iki apklausos⁷ Lietuvoje nurodė 85 proc. paauglių. Šis procentas panašus Latvijoje (87 proc.) ir Estijoje (85 proc.), Lenkijoje – žemesnis (78 proc.). Panevėžyje 32 proc. jaunuolių alkoholį vartojo kartą per mėnesį ar rečiau, 38 proc. – du, keturis kartus per mėnesį, 21 proc. tai darė dažniau. Paauglių alkoholio prieinamumo vertinimas nuo 2007 metų nepakito ir išlieka artimas Europos Sąjungos vidurkiui: 80 proc. paauglių nurodė, kad jiems būtų labai lengva ir gana lengva įsigyti kokio nors alkoholio.
- 18.8. 2011 metais Lietuvoje bent 1–2 kartus gyvenime vartojusių kokią nors nelegalų narkotiką paauglių buvo šiek tiek daugiau negu vidutiniškai Europos šalyse (18 proc.) – 21 proc., Panevėžyje – 18 proc. Tarp 36 Europos šalių Lietuvos paaugliai pagal rūkymo per 30 dienų rodiklį yra 9-oje vietoje. 2011 metais Lietuvoje bent kartą gyvenime surūkiusių cigaretę buvo 74 proc. paauglių, Panevėžyje – 44 proc. Lietuvoje per paskutines 30 dienų surūkė vieną ar daugiau cigarečių per dieną 24 proc. paauglių, Panevėžyje – 32 proc.
- 18.9. Panevėžyje nusikalstamų veikų skaičius išlieka mažesnis už Lietuvos vidurkį: Lietuvoje nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkstančių gyventojų yra 2468 (nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkstančių gyventojų pagal sunkius nusikaltimus – 135), Panevėžyje – 2158 (nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkstančių gyventojų pagal sunkius nusikaltimus – 98). Analizuojant nepilnamečių padarytas nusikalstamas veikas, matomas jų mažėjimas tiek Panevėžyje, tiek visoje Lietuvoje. 2010 m. Lietuvoje užregistruota 3260 nusikalstamų veikų, padarytų nepilnamečių, 2011 m. – 2951 (Panevėžyje 2010 m. – 116, 2011 m. – 109).

⁷ Alkoholio ir kitų narkotikų tyrimas Europos mokyklose: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

18.10. 2011 m. Panevėžio vaikų globos įstaigose augo 140 vaikų, šeimose buvo globojami 138 vaikai. 2011 m. Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitoje buvo 178 šeimos, auginančios 232 vaikus. Lietuvoje – 10608 šeimos, auginančios 22073 vaikus. Pagrindinė įrašymo į apskaitą priežastis – alkoholio ir psichotropinių medžiagų vartojimas.

Apibendrinimas

- Panevėžyje dėl nedidelių galimybių susirasti darbą yra didžiulė jaunimo (e)migracija į didesnius miestus ir užsienio šalis.
- Savanorystės sistema Panevėžyje nėra išplėtotą.
- Panevėžyje pastebimas nedidelis vaikų ir jaunimo užimtumas, darnių šeimų vertybių puoselėjimas.
- Pagrindinės jaunimo akcentuojamos problemos gyvenamojoje vietovėje yra laisvalaikio leidimo vietų stygius, infrastruktūros problemos, nepakankamas saugumas ir žalingi įpročiai.
- Policijos ir teisėsaugos institucijų veikla neužtikrina aplinkos saugumo ir žalingų įpročių vartojimo kontrolės, tai turi įtakos neigiamam laisvalaikio leidimo formų plėtrai.
- Finansai yra pagrindinis faktorius, ribojantis jaunimo laisvalaikio realizavimo galimybes.
- Alkoholio vartojimas yra labiausiai paplitęs žalingas jaunų žmonių įprotis.
- Panevėžio mieste yra daug asocialių šeimų. Dideliam socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičiui turi įtakos augantis emigrantų skaičius ir žalingų įpročių vartojimo plėtra.

19. Technologiniai veiksniai

19.1. Informacinės technologijos yra neatskiriama šiuolaikinio jaunimo gyvenimo dalis, turinti teigiamos ir neigiamos įtakos jaunimo gyvenimui. Atsižvelgus į Jaunimo problematikos tyrimo duomenis ir Diskusijų dalyvių nuomonę, technologijos jaunimui yra svarbios, jaunuoliai – pagrindiniai naujų technologijų naudotojai. Internetas prieinamas daugeliui jaunų žmonių.

19.2. Analizuojant jaunuolių interneto naudojimo dažnį per savaitę, nustatyta, kad 82 proc. jaunuolių kasdien naudojami internetu, dar 16 proc. tai daro nuo 2 iki 5 kartų per savaitę. Pagal jaunuolių interneto naudojimo dažnį valandomis per dieną nustatyta, kad dažniausiai internetu naudojamas 1–3 val. per dieną (42 proc.). Iki valandos prie interneto praleidžia 12 proc. respondentų, 28 proc. internetu naudojami 3–5 val., 16 proc. tai daro 5 val. ar ilgiau.

- 19.3. Didelis ir lengvai prieinamas informacijos elektroninėje erdvėje srautas suteikia jaunimui galimybę rasti atsakymus į rūpimus klausimus, tačiau tuo pačiu sumažina galimybes pasirinkti teisingą ir tinkamą informaciją.
- 19.4. Kaip teigia Jaunimo problematikos tyrimo ir Diskusijų dalyviai, dėl per ilgo naudojimosi internetu mažiau sportuojama, nebesirūpinama sveika mityba, prarandami bendravimo realybėje įgūdžiai. Socialiniai tinklai ir kitos priemonės padeda jaunimui bendrauti, tačiau taip prarandamas noras bendrauti ir turiningai leisti laisvalaikį realiame gyvenime.
- 19.5. Pastebima, kad šiuo metu švietimo sistemoje pasigendama metodų ir priemonių, padedančių jaunimui mokytis bendrauti tiek realiame gyvenime, tiek internetinėje erdvėje. Mokytojai ir kiti suaugusieji lėčiau prisitaiko prie kintančių socialinio bendravimo formų ir naujų technologijų, kurias jaunimas ypač greitai perima⁸.
- 19.6. Įgyvendinant naują Informacinių ir komunikacinių technologijų diegimo į bendrąjį lavinimą ir profesinį mokymą 2008–2012 metų strategiją, Lietuvos švietimo sistema pradeda intensyviai naudoti informacines technologijas ugdymo procese, tačiau vyresnio amžiaus mokytojai susiduria su greito naujovių perėmimo, naujų kompetencijų įgijimo, nuolatinio mokymosi proceso tobulinimo problemomis.

Apibendrinimas

- Informacinės technologijos yra neatskiriama šiuolaikinio jaunimo gyvenimo dalis, turinti teigiamos ir neigiamos įtakos kiekvieno jaunuolio gyvenimui.
- Švietimo ir jaunimo politiką įgyvendinančios institucijos nėra tinkamai pasirengusios prisitaikyti prie naujovių ir jaunimo poreikių.
- Panevėžyje sudarytos galimybės naudotis kompiuteriais ir internetu viešose erdvėse.
- Dėl per ilgo naudojimosi internetu mažiau sportuojama, nebesirūpinama sveika mityba, prarandami bendravimo realybėje įgūdžiai.

Problemų medžiai

20. Tyrimų ir Diskusijų dalyvių nurodytų problemų apibendrinimas (1 priedas).

⁸ Lietuvos vyresniųjų klasių moksleivių nuomonės tyrimas apie bendrąjį ugdymą ir studijas
http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/tyrimai/sb/Rait_SMM_20120329.pdf

III. PRIORITETINIŲ VEIKLOS KRYPTIŲ NUSTATYMAS

21. Atsižvelgus į atliktos esamos situacijos analizės ir jaunimo problematikos tyrimo rezultatus, įvertinus suformuluotą Panevėžio miesto plėtros viziją, pateikiamos prioritetingos kryptys, kurioms svarbu skirti daugiau dėmesio sprendžiant miesto jaunimo problemas.

22. Prioritetingos veiklos kryptys:

22.1. Jaunimo laisvalaikio, užimtumo ir neformaliojo ugdymo gerinimas:

22.1.1. jaunimo poreikių nustatymas;

22.1.2. jaunimo centrų ir kitų atvirų erdvių kūrimas;

22.1.3. jaunimo poreikius atitinkančių veiklų, laisvalaikio formų kūrimas;

22.1.4. informavimo apie jaunimo klausimų sprendimą, laisvalaikio, užimtumo ir neformaliojo ugdymo galimybes gerinimas;

22.1.5. finansavimo sprendžiant jaunimo klausimus gerinimas.

22.2. Jaunimo aktyvumo, pilietiškumo, savarankiškumo skatinimas ir šeimos vertybių formavimas:

22.2.1. didesnio dėmesio šeimai ir jos vertybėms skyrimas;

22.2.2. jaunimo ir visuomenės požiūrio keitimas, pozityvios informacijos per informavimo priemones pateikimo skatinimas;

22.2.3. šeimos narių ir skirtingų kartų bendravimo skatinimas;

22.2.4. jaunimo pilietiškumo, savanoriškos veiklos ir įsitraukimo į jaunimo klausimų sprendimą skatinimas.

22.3. Jaunimo nedarbo mažinimas ir užimtumo didinimas:

22.3.1. moksleivių profesinio orientavimo gerinimas;

22.3.2. pagalba jaunimui integruotis į darbo rinką;

22.3.3. jaunimo verslumo skatinimas (būti aktyviam ir dirbti, o ne gyventi iš pašalpų).

IV. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Plane numatomi 4 tikslai ir įvardijami uždaviniai jiems įgyvendinti:

23. Pirmas tikslas – gerinti jaunimo poreikius atitinkančio neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybę, prieinamumą ir įvairovę. Uždaviniai šiam tikslui pasiekti:

23.1. Išsiaiškinti jaunimo poreikius dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, jų įvairovės bei viešinimo formų.

23.2. Įrengti ir pritaikyti infrastruktūrą jaunimo poreikiams.

23.3. Užtikrinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio renginių pasiekiamumą ir saugumą.

23.4. Tobulinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio organizavimo darbuotojų kompetenciją.

23.5. Gerinti neformaliojo ugdymo finansavimą.

24. Antras tikslas – skatinti tėvų ir vaikų bendravimą, šeimos vertybių puoselėjimą, didelį dėmesį skiriant jaunoms šeimoms ir jaunimui. Uždaviniai šiam tikslui pasiekti:

24.1. Šviesti, ugdyti tėvus ir prisidėti formuojant teigiamą tėvų požiūrį į jaunimo veiklas.

24.2. Įrengti viešąsias erdves, atitinkančias jaunų šeimų poreikius, skatinant šeimas leisti daugiau laiko kartu.

24.3. Populiarinti krašto papročius ir tradicijas, siekiant perduoti juos iš kartos į kartą.

25. Trečias tikslas – skatinti jaunimo pilietiškumą, savanorišką veiklą, dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje. Uždaviniai šiam tikslui pasiekti:

25.1. Padėti jaunimui įgyti ir vystyti reikiamus gebėjimus, įgūdžius, patirtį ir pasitikėjimą.

25.2. Skatinti jaunimą įsitraukti į įvairių savanorystės ir pilietiškumo stiprinimo projektų įgyvendinimą.

25.3. Skatinti jaunimo iniciatyvas, sudarant sąlygas jų bendraamžiams nemokamai leisti laisvalaikį ir pažinti įvairesnes laisvalaikio leidimo formas.

25.4. Formuoti teigiamą visuomenės nuomonę apie jaunimo vykdomą veiklą.

25.5. Gerinti jaunimo nevyriausybinų organizacijų finansavimą.

26. Ketvirtas tikslas – padėti jaunimui įsitvirtinti darbo rinkoje. Uždaviniai šiam tikslui pasiekti:

26.1. Užtikrinti jaunimo profesinį orientavimą visais lygmenimis, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams.

26.2. Padėti moksleiviams geriau pažinti savo pomėgius ir kompetencijas, juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje.

26.3. Tęsti mieste rengiamų specialistų ir jų paklausos darbo rinkoje tyrimus.

26.4. Skatinti jaunimo verslumą ir norą dirbti.

V. PLANO ĮGYVENDINIMAS

27. Plano įgyvendinimo laikotarpis – 2014–2020 metai.

28. Plano priemonių įgyvendinimo laikotarpis – 2014–2016 metai ir 2017–2020 metai.

29. Planas bus peržiūrimas ir prireikus koreguojamas, tikslinami tikslai, uždaviniai ir vertinimo kriterijai rengiant 2017–2020 m. priemonių planą.

30. Pirmojo tikslo „Gerinti jaunimo poreikius atitinkančio neformaliojo ugdymo, laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybę, prieinamumą ir įvairovę“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2012 m.	2016 m.	2020 m.
30.1.	Atliktas jaunimo poreikių tyrimas	Nėra	Yra	Yra
30.2.	Sutvarkytų daugiabučių namų ir mokyklų kiemuose esančių sporto/žaidimų aikštelių skaičius (skaičius, didėjimas)	1	6	6
30.3.	Atvirų jaunimo centrų ir erdvių skaičius (skaičius, didėjimas)	Nėra	4	3

31. Antrojo tikslo „Skatinti tėvų ir vaikų bendravimą, šeimos vertybių puoselėjimą, didelį dėmesį skiriant jaunoms šeimoms ir jaunimui“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2012 m.	2016 m.	2020 m.
31.1.	Atlikta jaunų šeimų ir jaunimo apklausa dėl poilsio ir žaidimų erdvių mikrorajonuose ir parkuose, skveruose įrengimo (kokiose vietose tos erdvės turėtų būti įrengtos ir kokia įranga turėtų būti įrengta)	Nėra	Yra	Yra
31.2.	Įrengtų poilsio ir žaidimų erdvių mikrorajonuose, parkuose, skveruose jaunimui ir jaunoms šeimoms skaičius (skaičius, didėjimas)		2	3

32. Trečiojo tikslo „Skatinti jaunimo pilietiškumą, savanorišką veiklą ir dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2012 m.	2016 m.	2020 m.
32.1.	Jaunimo dalyvavimas savanoriškoje veikloje (proc. nuo bendro jaunimo skaičiaus, didėjimas)	5	7	10

32.2.	Jaunimo inicijuotų projektų finansavimas (skaičius, didėjimas)		45	45
--------------	--	--	----	----

33. Ketvirtojo tikslo „Padėti jaunimui įsitvirtinti darbo rinkoje“ vertinimo kriterijai ir jų reikšmės:

	Vertinimo kriterijai	2012 m.	2016 m.	2020 m.
33.1.	Jaunų žmonių (14–29 m.), manančių, kad Panevėžyje sudarytos sąlygos plėtoti savo verslą, skaičius (procentais, didėjimas)	15	20	25
33.2.	Jaunų žmonių (16–25 m.) nedarbo lygis Panevėžio mieste (procentais, mažėjimas)		25	15
33.3.	Priėmusių asistentus institucijų skaičius (skaičius, didėjimas)	10	30	30
33.4.	Susitikimų su verslo atstovais skaičius	3	9	9

34. Vertinimo kriterijų duomenų rinkimo lentelė

	Kriterijus	Duomenų šaltinis
34.1.	Jaunimo užimtumas, verslumas	
34.1.1.	Pagal įgytą profesinę kvalifikaciją per metus po jos įgijimo įsidarbinusio jaunimo (20–29 m.) dalis (procentais)	Lietuvos darbo biržos renkami duomenys, Statistikos departamentas
34.1.2.	Savanoriškoje veikloje dalyvaujančių jaunų žmonių (16–29 m.), kurie nesimoko ir nedirba, proc. nuo visų, kurie nesimoko ir nedirba	Švietimo ir mokslo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuoti projektai, ES fondo finansuojami projektai
34.1.3.	Savo verslą inicijuojančių jaunų žmonių (18–29 m.) dalis proc.	Statistikos departamentas
34.2.	Jaunimo ir jaunų šeimų laisvalaikis	
34.2.1.	Jaunimo (14–29 m.), dalyvaujančio atvirų jaunimo centrų veikloje, dalis, procentais nuo bendro Panevėžio jaunų žmonių skaičiaus	Organizacijų, kurios gauna finansavimą iš Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD) ar Savivaldybės, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LiJOT) narių pateikiami duomenys Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriui; JRD duomenys (Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenų apibendrinimas)
34.2.2.	Savanoriškoje veikloje dalyvaujančių jaunų žmonių (14–29 m.) dalis, procentais nuo bendro Panevėžio jaunų žmonių skaičiaus	Organizacijų, kurios gauna finansavimą iš JRD ar Savivaldybės, LiJOT narių pateikiami duomenys Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriui; JRD duomenys (Savivaldybės

		administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenų apibendrinimas)
34.2.3.	Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų palankiai jaunimui ir jaunoms šeimoms laisvalaikio infrastruktūrai kurti, dalis nuo bendrai infrastruktūrai vystyti skiriamų lėšų (procentais)	Savivaldybės administracija, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius
34.2.4.	Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių (14–29 m.) dalis (procentais nuo bendro jaunų žmonių skaičiaus)	Organizacijų, kurios gauna finansavimą iš JRD ar Savivaldybės, LiJOT narių pateikiami duomenys Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriui; JRD duomenys (Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenų apibendrinimas)
34.2.5.	Socialinę atskirtį patiriančių jaunų žmonių (14–29 m.), įsitraukusių į jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklas, dalis (procentais nuo visų įsitraukusių į jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklas)	Organizacijų, kurios gauna finansavimą iš JRD ar Savivaldybės, LiJOT narių pateikiami duomenys Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriui; JRD duomenys (Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenų apibendrinimas)
34.3.	Įgyvendinančios jaunimo politikos struktūros	
34.3.1.	Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų jaunimo politikai įgyvendinti finansuojant jaunimo projektus, vienam savivaldybėje gyvenančiam jaunam žmogui (14–29 m.) tenkanti dalis (litais)	Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenys, JRD duomenys (Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus duomenų apibendrinimai)
34.3.2.	Periodiškai atliekamų jaunimo (14–29 m.) padėties mieste tyrimų skaičius per 1 metus	Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius
34.3.3.	Periodinių miesto jaunimo politikos kokybės vertinimų skaičius	Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius
34.3.4.	Neformaliojo ugdymo paslaugas jauniems žmonėms teikiančių fizinių/ juridinių asmenų savivaldybėje teritorinis pasiskirstymas: santykinė dalis (jei mieste – pasiskirstymas tarp miesto centro ir pakraščių)	Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius, JRD informacija

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Plano įgyvendinimą koordinuoja Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius.
36. Kasmet iki kovo 15 dienos atsakingi Savivaldybės administracijos skyriai ir institucijos pateikia priemonių įgyvendinimo ataskaitas Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriui.
37. Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius kasmet atlieka Plano analizę, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai, administracijai ir jos skyriams pasiūlymus dėl Plano įgyvendinimo.
38. Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje 2014–2016 metų priemonių planas tvirtinamas kartu su šiuo Planu. Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje plano trypas pristatymas pateikiamas 2 priede.

PATVIRTINTA
 Panevėžio miesto savivaldybės
 tarybos 2014 m. kovo d.
 sprendimu Nr.

**JAUNIMO PROBLEMŲ SPRENDIMO PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖJE 2014–2016 METŲ PRIEMONIŲ
 PLANAS**

Tikslas, uždavinys, priemonė*	Vertinimo kriterijus	Terminas	Vykdytojas	Finansavimas	Suinteresuotos šalys
1. Tikslas – gerinti jaunimo poreikius atitinkančio neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybę, prieinamumą ir įvairovę					
1.1. Uždavinys – išsiaiškinti jaunimo poreikius dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, jų įvairovės ir viešinimo formų					
1.1.1. Organizuoti jaunimo poreikių tyrimą dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, įvairovės ir viešinimo formų	Atliktas tyrimas	2014 m.	Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius, Švietimo skyrius, Ryšių su visuomene skyrius, Kūno kultūros ir sporto centras	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo reikalų taryba, jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, neformaliojo ugdymo ir formaliojo švietimo mokyklos ir organizacijos
1.2. Uždavinys – įrengti ir pritaikyti infrastruktūrą jaunimo poreikiams					
1.2.1. Tęsti daugiabučių namų ir mokyklų kiemuose esančių sporto/žaidimų aikštelių sutvarkymo programos įgyvendinimą	Įrengtos 6 naujos aikštelės, po 2 kasmet	2014–2016 m.	Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius (toliau – jaunimo reikalų	Bendros Savivaldybės lėšos, Europos Sąjungos struktūrinių fondų (toliau –	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, vietos bendruomenės, mokyklų mokinių tarybos, mokyklų bendruomenės

			koordinatorius) Kūno kultūros ir sporto centras	ESSF) lėšos	
1.2.2. Įkurti atvirą jaunimo centrą	Įkurtas atviras jaunimo centras	2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Jaunimo reikalų taryba	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
1.2.3. Įkurti atviras erdves jaunimui nutolusiuose nuo miesto centro mikrorajonuose	Įkurtos 3 naujos atviros erdvės, po 1 kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Jaunimo reikalų taryba	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
1.3. Uždavinys – užtikrinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio renginių pasiekiamumą ir saugumą					
1.3.1. Pakoreguoti miesto maršrutinio viešojo transporto tvarkaraštį pagal įstaigų, dirbančių su jaunimu, darbo laiką ir renginių jaunimui laiką, kad jaunimui būtų patogiu dalyvauti renginiuose ir įvairiose veiklose	Pakoreguotas miesto maršrutinio viešojo transporto tvarkaraštis	2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Miesto ūkio skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, neformaliojo ugdymo ir formaliojo švietimo mokyklos bei organizacijos
1.4. Uždavinys – tobulinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio organizavimo darbuotojų kompetenciją					
1.4.1. Organizuoti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio organizavimo darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, tobulinant darbo su jaunimu kompetencijas	Organizuota ne mažiau kaip po 2 mokymus kasmet, vienų mokymų dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 10	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyrius, Kūno kultūros ir sporto centras, Pedagogų švietimo centras	Bendros savivaldybės lėšos	Su jaunimu dirbančios organizacijos, neformaliojo ugdymo organizacijos

1.5. Uždavinys – gerinti neformaliojo ugdymo finansavimą					
1.5.1. Gerinti neformaliojo ugdymo, atitinkančio jaunimo poreikius, finansavimą	Padidėjęs jaunimo neformaliojo ugdymo projektų finansavimas, ne mažiau kaip 10 proc. kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Jaunimo reikalų taryba	Bendros Savivaldybės lėšos	Neformaliojo ugdymo organizacijos
2. Tikslas – skatinti tėvų ir vaikų bendravimą, šeimos vertybių puoselėjimą, didelį dėmesį skiriant jaunoms šeimoms ir jaunimui					
2.1. Uždavinys – šviesti, ugdyti tėvus ir prisidėti formuojant teigiamą tėvų požiūrį į jaunimo veiklas					
2.1.1. Teikti tėvams informaciją apie jaunimo veiklas ir dalyvavimo įvairiose veiklose svarbą	Organizuota ne mažiau kaip po 2 informavimo priemonės tėvams kasmet	2014-2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, Pedagoginė-psichologinė tarnyba	Bendros savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.1.2. Rengti diskusijas su skirtingų kartų atstovais apie naujovių įtaką šeimos vertybėms, skleisti teigiamą žinomų žmonių šeimų vaikų ugdymo patirtį	Surengta ne mažiau kaip po 1 diskusiją kasmet, vienos diskusijos dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 10; surengta ne mažiau kaip po 2 viešinimo priemonės per televizijos ar kitas informavimo priemonės kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Ryšių su visuomene skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.1.3. Įtraukti tėvus į bendras su	Surengta ne mažiau	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų	Bendros	Jaunimo organizacijos, su

jaunimu veiklas	kaip po 1 bendrą veiklą kasmet, vienoje veikloje dalyvauja ne mažiau kaip 10 tėvų		koordinadorius, Kūno kultūros ir sporto centras	Savivaldybės lėšos	jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.2. Uždavinys – įrengti viešąsias erdves, atitinkančias jaunų šeimų poreikius, skatinant šeimas leisti daugiau laiko kartu					
2.2.1. Išsiaiškinti jaunų šeimų ir jaunimo poreikį dėl poilsio ir žaidimų erdvių įrengimo (kokiose vietose tos erdvės turėtų būti įrengtos ir kokia įranga turėtų būti įrengta)	Atlikta apklausa	2014 m.	Jaunimo reikalų koordinadorius, Ryšių su visuomene skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.2.2. Įrengti mikrorajonų parkuose, skveruose poilsio ir žaidimų erdves, atitinkančias jaunimo ir jaunų šeimų poreikius	Įrengta ne mažiau kaip po 1 erdvę kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinadorius, Savivaldybės administracijos Investicijų skyrius, Kūno kultūros ir sporto centras	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.3. Uždavinys – populiarinti krašto papročius ir tradicijas, siekiant perduoti juos iš kartos į kartą					
2.3.1. Kurti ir įgyvendinti kultūros ir meno projektus, siekiant skatinti dialogą tarp įvairių kartų	Paremta ne mažiau kaip po 1 projektą kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinadorius, Savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, bendruomenės
2.3.2. Rengti kartų šventes	Surengta ne mažiau kaip po 1 šventę per metus, šventės	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinadorius, Savivaldybės	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos,

	dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 100		administracijos Švietimo skyrius, Kultūros ir meno skyrius		bendruomenės
3. Tikslas – skatinti jaunimo pilietiškumą, savanorišką veiklą ir dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje					
3.1. Uždavinys – padėti jaunimui įgyti ir vystyti reikiamus gebėjimus, įgūdžius, patirtį ir pasitikėjimą					
3.1.1. Organizuoti jaunimo organizacijoms reikiamus mokymus apie darbą su jaunimu	Suorganizuoti Jaunimo reikalų tarybos narių mokymai, ne mažiau kaip po 1 kasmet (mokymuose dalyvauja visi Jaunimo reikalų tarybos nariai); suorganizuoti jaunimo organizacijų mokymai apie darbą su jaunimu, ne mažiau kaip po 1 mokymus kasmet, vienu mokymų dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 10	2014–2016 m. 2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Pedagogų švietimo centras	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.1.2. Konsultuoti jaunimo organizacijas	Suteikta ne mažiau kaip po 40 konsultacijų kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Papildomų lėšų poreikio nėra	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.2. Uždavinys – skatinti jaunimą įsitraukti į įvairių savanorystės ir pilietiškumo stiprinimo projektų įgyvendinimą					

3.2.1. Skatinti jaunimą įsitraukti į įvairių programų įgyvendinimą („Jaunimas – jaunimui“, „Bendraamžis – bendraamžiui“ ir pan.)	Įgyvendinta ne mažiau kaip po 1 jaunimo programą kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos (programa „Erasmus+“)	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.2.2. Skatinti jaunimą įgyvendinti konkrečius savanorystės projektus, įtraukiant miesto bendruomenę	Įgyvendinta ne mažiau kaip po 2 jaunimo projektus kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyrius, Kūno kultūros ir sporto centras	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos (programa „Erasmus+“)	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.2.3. Rengti savanorystės projektų konkursus tarp mokyklų ir jaunimo organizacijų	Surengta ne mažiau kaip po 1 konkursą kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – PAVPK) Prevencijos skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos (programa „Erasmus+“)	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.3. Uždavinys – skatinti jaunimo iniciatyvas, sudarant sąlygas jų bendraamžiams nemokamai leisti laisvalaikį ir pažinti įvairesnes laisvalaikio leidimo formas					
3.3.1. Sudaryti sąlygas jaunimo organizacijoms kviesti jaunuosius	Surengta ne mažiau kaip po 2	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius,	Bendros Savivaldybės	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios

menininkus, saviveiklininkus nemokamai naudotis organizacijos patalpomis (ar lauko erdve) savo renginiams, pristatymams ar kitokiai meninei veiklai	nemokamus renginius jaunimui kasmet, vieno renginio dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 50		Savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyrius	lėšos, ESSF lėšos (programa „Erasmus+“)	organizacijos
3.3.2. Organizuoti įdomiausios jaunimo laisvalaikio formos konkursus	Surengtas kasmetinis konkursas	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, Kultūros ir meno skyrius, PAVPK Prevencijos skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.4. Uždavinys – formuoti teigiamą visuomenės nuomonę apie jaunimo vykdomą veiklą					
3.4.1. Rengti pranešimus apie jaunimo veiklą ir jaunimo organizuojamus renginius	Kiekviena surengta priemonė pristatyta ir pavišinta visuomenei	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Ryšių su visuomene skyrius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
3.5. Uždavinys – gerinti jaunimo nevyriausybinių organizacijų finansavimą					
3.5.1. Remti Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ veiklą, kad būtų pritraukta naujų narių	Finansuota kasmet ne mažiau kaip po 20 jaunimo organizacijų, dalyvavusių	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos

	jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ veikloje				
3.5.2. Remti jaunimo nevyriausybinės organizacijas, finansuoti jaunimo organizacijų projektus	Finansuota ne mažiau kaip po 15 jaunimo organizacijų projektų kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos
4. Tikslas – padėti jaunimui įsitvirtinti darbo rinkoje					
4.1. Uždavinys – užtikrinti jaunimo profesinį orientavimą visais lygmenimis, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams					
4.1.1. Gerinti jaunimo supažindinimą su darbo rinka, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius	Surengta kiekvienoje mokykloje ne mažiau kaip po 1 renginį, susijusį su profesiniu orientavimu	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir turto valdymo skyrius, Darbo birža	Papildomų lėšų poreikio nėra	Verslumo srityje dirbančios organizacijos, verslininkai, verslo asociacijos
4.2. Uždavinys – padėti moksleiviams geriau pažinti savo pomėgius, kompetencijas ir galimybes juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje					
4.2.1. Organizuoti specialius renginius moksleiviams, kurie padėtų jiems geriau pažinti savo pomėgius, kompetencijas ir galimybes juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje	Surengta ne mažiau kaip po 10 renginių moksleiviams kasmet, renginio dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 20	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Papildomų lėšų poreikio nėra	Karjeros specialistai, mokyklų mokinių tarybos ir bendruomenės
4.2.2. Supažindinti moksleivius su sėkmingos karjeros pavyzdžiais, organizuojant	Surengta ne mažiau kaip po 10 renginių moksleiviams	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Savivaldybės	Papildomų lėšų poreikio nėra	Karjeros specialistai, mokyklų mokinių tarybos ir bendruomenės

mokyklose susitikimus su buvusiais moksleiviais ar verslo (darbdavių) atstovais	kasmet, renginio dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 20		administracijos Švietimo skyrius, Ekonomikos ir turto valdymo skyrius		
4.3. Uždavinys – tęsti mieste rengiamų specialistų ir jų paklausos darbo rinkoje tyrimus					
4.3.1. Atlikti mieste rengiamų specialistų ir jų paklausos darbo rinkoje tyrimus, siekiant įvertinti rengiamų specialybių poreikį, specialistų parengimo kokybę ir jų įsidarbinimo galimybes	Atliktas tyrimas	2015 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius, Darbo birža	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, specialistus rengiančios įstaigos
4.4. Uždavinys – skatinti jaunimo verslumą ir norą dirbti					
4.4.1. Rengti jaunojo verslininko konkursus	Surengtas Jaunojo verslininko konkursas kasmet	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Bendros Savivaldybės lėšos, ESSF lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, mokyklų bendruomenės
4.4.2. Organizuoti asistento dieną ir jaunų žmonių susitikimus su verslo atstovais, siekiant skatinti mokymo įstaigų ir darbdavių bendradarbiavimą	Priėmusių asistentus institucijų skaičius – ne mažiau kaip 10 kasmet; surengta ne mažiau kaip po 3 susitikimus su verslo atstovais kasmet, susitikimo dalyvių skaičius – ne mažiau kaip 10	2014–2016 m.	Jaunimo reikalų koordinatorius	Bendros Savivaldybės lėšos	Jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, mokyklų bendruomenės, verslumo srityje dirbančios organizacijos, verslininkai, verslo asociacijos
4.4.3. Organizuoti konsultacijų	Surengta ne mažiau	2014–2016 m.	Savivaldybės	Bendros	Jaunimo organizacijos, su

verslo kūrimo klausimais teikimą jaunimui	kaip po 10 konsultacijų kasmėt		administracijos Ekonomikos ir turto valdymo skyrius	Savivaldybės lėšos	jaunimu dirbančios organizacijos, mokyklų bendruomenės, verslumo srityje dirbančios organizacijos, verslininkai, verslo asociacijos
---	--------------------------------	--	---	--------------------	---

* Priemonių plano įgyvendinimo gairės (3 priedas)

JAUNIMO PROBLEMŲ SPRENDIMO PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖJE PLANO TRUMPAS PRISTATYMAS

Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje 2014–2020 metų planas parengtas įgyvendinant projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“, finansuojamą pagal 2007–2013 m. žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-07-V „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“. Projektą įgyvendina Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Projekto tikslas – stiprinti valstybinį ir nevyriausybinių sektorių, dirbančių su jaunimu, kurti, skatinti ir stiprinti bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių formas.

Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybėje 2014–2020 metų planas skirtas Panevėžio miesto savivaldybės valdžios, verslo ir visuomenės atstovams plėtoti tęstinę jaunimo politiką, užtikrinant esamų priemonių plėtojimą, kylančių problemų sprendimą, naujų priemonių atsiradimą ir šių priemonių efektyvų veikimą, užtikrinant tarpžinybinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą ir sudarant palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei integruojantis į visuomenės gyvenimą.

Planas parengtas atsižvelgiant į ES jaunimo politikos strategijos, Europos jaunimo pakto, Lisabonos strategijos, Europos Komisijos Jaunimo politikos baltosios knygos, Jaunimo politikos pagrindų įstatymo, Nacionalinės jaunimo politikos plėtros programos, Panevėžio miesto savivaldybės plėtros iki 2020 m. strateginio plano ir kitų aktualių teisės aktų nuostatas. Rengiant planą remtasi Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo problematikos tyrimu, Jaunimo politikos įgyvendinimo Panevėžio miesto savivaldybėje kokybės vertinimo ataskaita, Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatoriaus pateikta informacija, miesto Savivaldybėje suorganizuotų diskusijų su jaunimo organizacijų ir organizacijų, dirbančių su jaunimu, atstovais, Savivaldybės ir jai pavaldžių institucijų, kitų atstovų nuomonėmis. Taip pat

naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Juridinių asmenų registro, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos ir kitų institucijų statistiniais duomenimis. Situacijos analizei atlikti pasitelkta PEST analizės technika, pateikiant politinių, teisinių, ekonominių, socialinių, kultūrinių ir technologinių veiksnių apžvalgą.

Plane išskirtos šios pagrindinės jaunimo problemos:

- didelis jaunimo nedarbas;
- užimtumo/laisvalaikio, neformaliojo ugdymo stoka;
- nepakankamas jaunimo pilietinis aktyvumas.

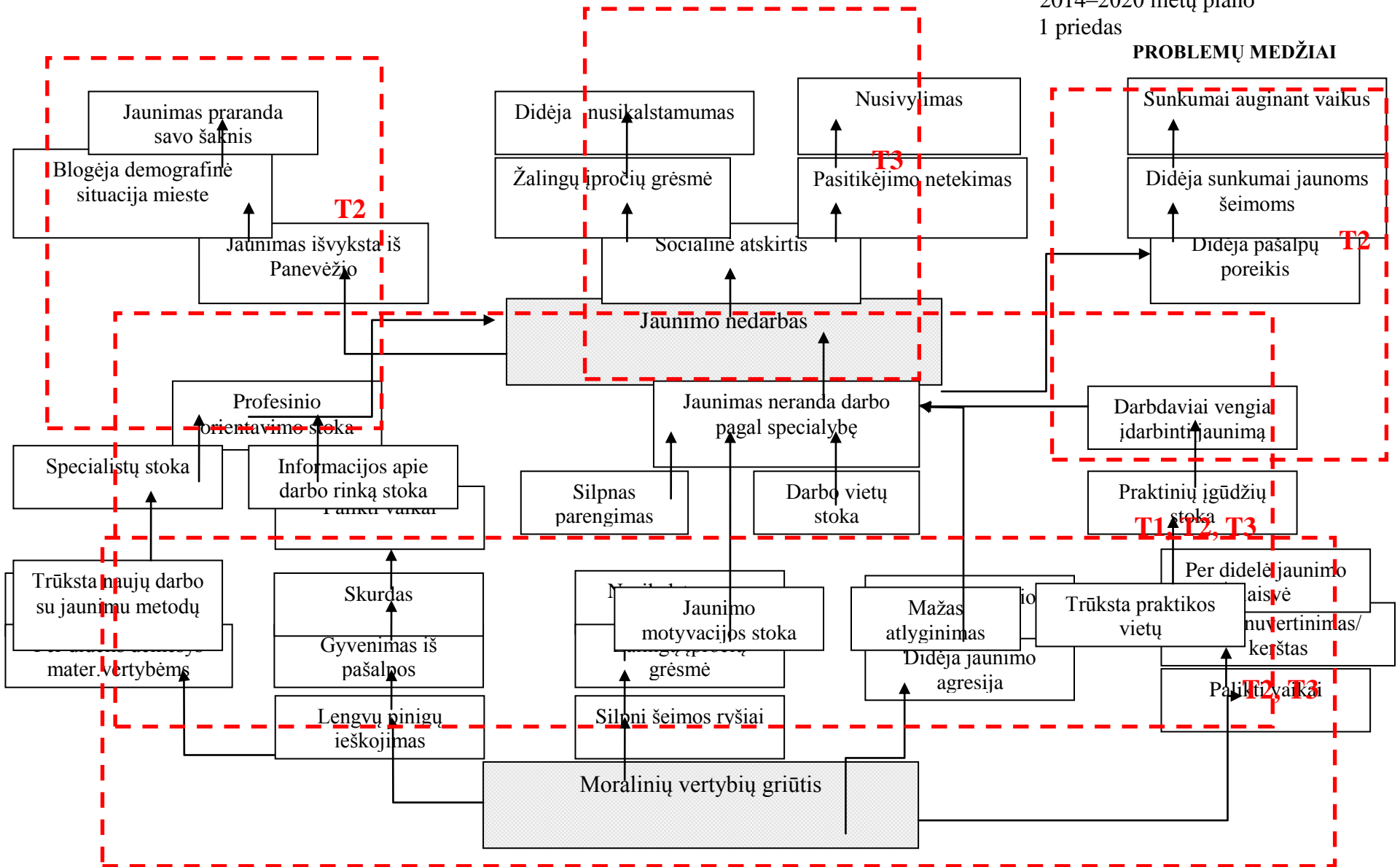
Šioms problemoms spręsti siūlomos prioritetingos veiklos kryptys (plačiau žiūrėti III skyrių):

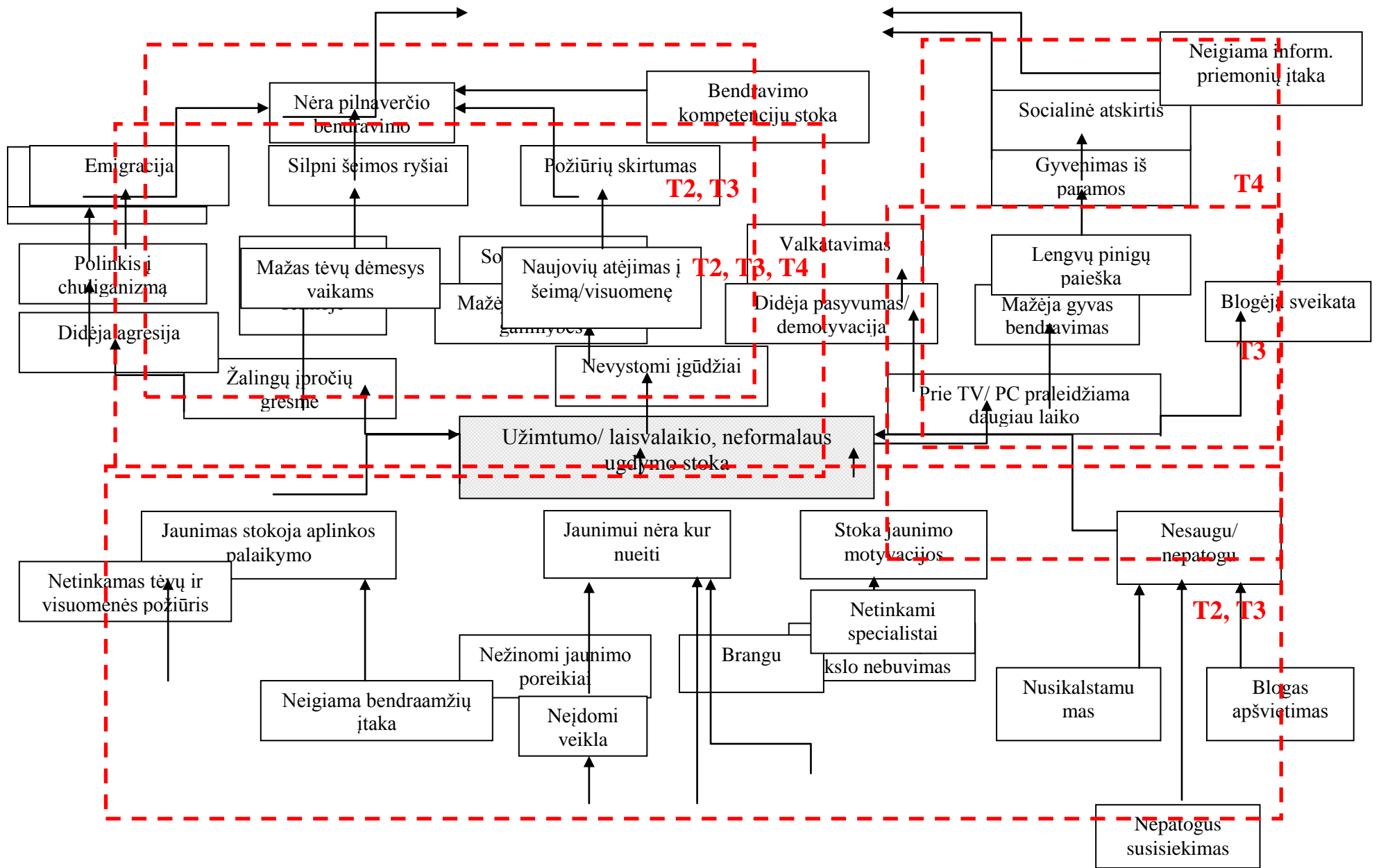
- jaunimo laisvalaikio, užimtumo ir neformaliojo ugdymo gerinimas;
- jaunimo aktyvumo, pilietiškumo, savarankiškumo skatinimas ir šeimos vertybių formavimas;
- jaunimo nedarbo mažinimas.

Prioritetingoms kryptims, tikslams ir uždaviniams įgyvendinti parengtas priemonių planas. Plane pagrindiniai vykdytojai ir partneriai yra Panevėžio miesto savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai, Savivaldybei pavaldžios įstaigos, mieste veikiančios institucijos, verslo įmonės, nevyriausybinės organizacijos ir jaunimo organizacijos, neformalios grupės, t. y. visi, kas tiesiogiai ar netiesiogiai prisideda prie Savivaldybės jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo, plane nurodytų problemų sprendimo.

Jaunimo problemų sprendimo
 Panevėžio miesto savivaldybėje
 2014–2020 metų plano
 1 priedas

PROBLEMŲ MEDŽIAI

PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO GAIRĖS

Priemonė	Įgyvendinimo gairės
1. Tikslas – gerinti jaunimo poreikius atitinkančio neformaliojo ugdymo, laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybę, prieinamumą ir įvairovę.	
1.1. Uždavinys – išsiaiškinti jaunimo poreikius dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, jų įvairovės ir viešinimo formų.	
1.1.1. Organizuoti jaunimo poreikių tyrimą dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, įvairovės ir viešinimo formų.	Inicijuoti jaunimo poreikių tyrimą dėl neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio praleidimo paslaugų kokybės, prieinamumo, įvairovės ir viešinimo formų. Atlikti analizę pagal galiojančią metodiką, atsižvelgiant į jaunimo poreikius inicijuoti neformaliojo ugdymo įstaigų teikiamų paslaugų plėtrą. Atlikus jaunimo užimtumo poreikių analizę, nustatyti, kokių neformaliojo ugdymo paslaugų stokojama, ir įgyvendinti jų plėtrą.
1.2. Uždavinys – įrengti ir pritaikyti infrastruktūrą jaunimo poreikiams.	
1.2.1. Tęsti daugiabučių namų ir mokyklų kiemuose esančių sporto/žaidimų aikštelių sutvarkymo programos įgyvendinimą.	Tęsti daugiabučių namų ir mokyklų kiemuose esančių sporto/žaidimų aikštelių panaudojimą jaunimo reikmėms. Atlikti jaunimo poreikių ir juos atitinkančių aikštelių analizę pagal galiojančią metodiką. Nustatyti, kurias iš jų tikslinga pritaikyti ir leisti naudoti jaunimo reikmėms.
1.2.2. Įkurti atvirą jaunimo centrą.	Inicijuoti atvirų jaunimo centrų kūrimą. Atlikti jaunimo poreikių ir jiems patrauklių erdvių analizę. Nustatyti, kuriose vietose tikslinga sudaryti sąlygas atviram darbui su jaunimu ir kur jaunimui būtų patrauklu lankytis.
1.2.3. Įkurti atviras erdves jaunimui nutolusiuose nuo miesto centro mikrorajonuose.	Inicijuoti atvirų jaunimo erdvių kūrimą ir tinklo plėtojimą. Atlikti jaunimo poreikių ir jiems patrauklių erdvių analizę pagal galiojančią metodiką.
1.3. Uždavinys – užtikrinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio renginių pasiekiamumą ir saugumą.	
1.3.1. Pakoreguoti miesto maršrutinio viešojo transporto tvarkaraštį pagal įstaigų, dirbančių su jaunimu, darbo laiką ir renginių jaunimui laiką, kad jaunimui būtų patogiu dalyvauti renginiuose ir įvairiose veiklose.	Inicijuoti miesto maršrutinio viešojo transporto tvarkaraščio koregavimą. Išsiaiškinti viešojo transporto tvarkaraščio trukdžius jaunimui dalyvauti renginiuose, įvairiose veiklose ir pakoreguoti transporto tvarkaraštį.

1.4. Uždavinys – tobulinti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio organizavimo darbuotojų kompetenciją.	
1.4.1. Organizuoti neformaliojo ugdymo ir laisvalaikio organizavimo darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą, plėtojant jų darbo su jaunimu kompetencijas.	Inicijuoti mokymus neformaliojo ugdymo darbuotojams arba siekti savivaldybės neformaliojo ugdymo įstaigų darbuotojus siųsti į kitų institucijų rengiamus mokymus. Savivaldybei rengiant kvalifikacijos kėlimo mokymus, atsižvelgti į Jaunimo reikalų departamento patirtį ir įgyvendintas iniciatyvas rengiant ir ugdant su jaunimu dirbančius asmenis.
1.5. Uždavinys – gerinti neformaliojo ugdymo finansavimą.	
1.5.1. Gerinti neformaliojo ugdymo, atitinkančio jaunimo poreikius, finansavimą.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti jaunimo poreikių tyrimus. Inicijuoti jaunimo projektų finansavimą, atsižvelgiant į tyrimų rezultatus.
2. Tikslas – skatinti tėvų ir vaikų bendravimą bei šeimos vertybių puoselėjimą, didelį dėmesį skiriant jaunoms šeimoms ir jaunimui.	
2.1. Uždavinys – šviesti, ugdyti tėvus ir prisidėti formuojant teigiamą tėvų požiūrį į jaunimo veiklas.	
2.1.1. Teikti tėvams informaciją apie jaunimo veiklas ir dalyvavimo įvairiose veiklose svarbą.	Inicijuoti tėvų informavimą apie jaunimo veiklas ir dalyvavimą įvairiose veiklose.
2.1.2. Rengti diskusijas su skirtingų kartų atstovais apie naujovių įtaką šeimos vertybėms, skleisti teigiamą žinomų žmonių šeimų vaikų ugdymo patirtį.	Inicijuoti diskusijų su skirtingomis kartomis programos rengimą ir ją įgyvendinti.
2.1.3. Įtraukti tėvus į bendras su jaunimu veiklas.	Inicijuoti tėvų įtraukimo į bendras su jaunimu veiklas programos rengimą ir ją įgyvendinti.
2.2. Uždavinys – įrengti viešąsias erdves, atitinkančias jaunų šeimų poreikius, skatinant šeimas leisti daugiau laiko kartu.	
2.2.1. Išsiaiškinti jaunų šeimų ir jaunimo poreikį dėl poilsio ir žaidimų erdvių įrengimo (kokiose vietose tos erdvės turėtų būti įrengtos ir kokia įranga turėtų būti įrengta).	Atlikti jaunimo ir jaunų šeimų poreikių ir jiems patrauklių erdvių analizę pagal galiojančią metodiką. Nustatyti, kuriose vietose tikslinga sudaryti sąlygas jaunimui ir jaunoms šeimoms ir kur jiems būtų patrauklu lankytis, suteikiant galimybes jaunimui prasmingai leisti laisvalaikį ir jaunoms šeimoms daugiau laiko praleisti su savo vaikais.
2.2.2. Įrengti mikrorajonuose ir parkuose, skveruose poilsio ir žaidimų erdves, atitinkančias jaunimo ir jaunų šeimų poreikius.	Inicijuoti jaunimo ir jaunų šeimų poilsio ir žaidimo erdvių kūrimą pagal atliktą analizę.
2.3. Uždavinys – populiarinti krašto papročius ir tradicijas, siekiant perduoti juos iš kartos į kartą.	
2.3.1. Kurti ir įgyvendinti kultūros ir meno projektus, siekiant skatinti dialogą tarp įvairių kartų.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti jų poreikius kultūros ir meno srityje, parengti ir įgyvendinti dialogo tarp įvairių kartų skatinimo programą.

2.3.2. Rengti kartų šventes.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti jų poreikius, parengti ir įgyvendinti Kartų šventės rengimo programą.
3. Tikslas – skatinti jaunimo pilietiškumą, savanorišką veiklą ir dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje.	
3.1. Uždavinys – padėti jaunimui įgyti ir vystyti reikiamus gebėjimus, įgūdžius, patirtį ir pasitikėjimą.	
3.1.1. Organizuoti jaunimo organizacijoms reikiamus mokymus apie darbą su jaunimu.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti jų ugdymo poreikius ir organizuoti mokymus apie darbą su jaunimu.
3.1.2. Konsultuoti jaunimo organizacijas.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti jų poreikius ir organizuoti konsultacijas jaunimui aktualiais klausimais.
3.2. Uždavinys – skatinti jaunimą įsitraukti į įvairių savanorystės ir pilietiškumo stiprinimo projektų įgyvendinimą.	
3.2.1. Skatinti jaunimą įsitraukti į įvairių programų įgyvendinimą („Jaunimas – jaunimui“, „Bendraamžis – bendraamžiui“ ir pan.).	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti galimus veiksmus ir reikiamą pagalbą dėl įvairių jaunimo programų, jaunimo integracijos ir kt. programų, konkrečių socialinių projektų įgyvendinimo.
3.2.2. Skatinti jaunimą atlikti konkrečius savanorystės projektus, įtraukiant miesto bendruomenę.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, aptarti galimus veiksmus ir reikiamą pagalbą dėl jaunimo veiklos skatinimo rengiant pilietiškumo forumus, kitus neformalius renginius visuomenei.
3.2.3. Rengti savanorystės projektų konkursus tarp mokyklų ir jaunimo organizacijų.	Inicijuoti savanorystės projektų konkursus tarp mokyklų ir jaunimo organizacijų.
3.3. Uždavinys – skatinti jaunimo iniciatyvas, sudarant sąlygas jų bendraamžiams nemokamai leisti laisvalaikį ir pažinti įvairesnes laisvalaikio leidimo formas.	
3.3.1. Sudaryti sąlygas jaunimo organizacijoms kviesti jaunuosius menininkus, saviveiklininkus nemokamai naudotis organizacijos patalpomis (ar lauko erdve) savo renginiams, pristatymams ar kitokiai meninei veiklai.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, išsiaiškinti poreikį ir skatinti jaunuosius menininkus, saviveiklininkus nemokamai naudotis organizacijos patalpomis (ar lauko erdve) savo renginiams, pristatymams ar kitokiai meninei veiklai.
3.3.2. Organizuoti įdomiausios jaunimo laisvalaikio formos konkursus.	Inicijuoti ir kasmet organizuoti įdomiausios jaunimo laisvalaikio formos konkursus. Viešinti jaunimui prieinamais informaciniais kanalais naujas ir įdomias laisvalaikio formas.
3.4. Uždavinys – formuoti teigiamą visuomenės nuomonę apie jaunimo vykdomą veiklą.	
3.4.1. Rengti pranešimus apie jaunimo veiklą ir jaunimo organizuojamus renginius.	Inicijuoti televizijos, žiniasklaidos ir kitų informacinių priemonių panaudojimo jaunimo nevyriausybinėms organizacijoms pristatyti ir viešinti programos rengimą ir jos įgyvendinimą.

3.5. Uždavinys – gerinti jaunimo nevyriausybinių organizacijų finansavimą	
3.5.1. Remti Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ veiklą, kad būtų pritraukta naujų narių.	Inicijuoti susitikimus su Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ nariais, išsiaiškinti jų poreikį dėl veiklos programos finansavimo ir jį tenkinti.
3.5.2. Remti jaunimo nevyriausybines organizacijas, finansuoti jaunimo organizacijų projektus.	Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, išsiaiškinti jaunimo poreikius ir peržiūrėti jaunimo organizacijų finansavimo priemones, atsižvelgiant į jaunimo organizacijų nurodytą poreikį.
4. Tikslas – padėti jaunimui įsitvirtinti darbo rinkoje.	
4.1. Uždavinys – užtikrinti jaunimo profesinį orientavimą visais lygmenimis, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams.	
4.1.1. Gerinti jaunimo supažindinimą su darbo rinka, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius.	Inicijuoti renginius, kurių metu jaunimas būtų supažindinamas su darbo rinka, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius. Skatinti aktyvesnį mokyklų bendradarbiavimą su verslo įmonėmis. Skatinti mokyklų administracijas aktyviau ieškoti partnerystės, rengti bendrus projektus, iniciatyvas su verslu.
4.2. Uždavinys – padėti moksleiviams geriau pažinti savo pomėgius, kompetencijas ir galimybes juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje.	
4.2.1. Organizuoti specialius renginius moksleiviams, kurie padėtų moksleiviams geriau pažinti savo pomėgius, kompetencijas ir galimybes juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje.	Inicijuoti specialius renginius moksleiviams, kurie padėtų moksleiviams geriau pažinti savo pomėgius, kompetencijas ir galimybes juos pritaikyti būsimoje profesinėje veikloje.
4.2.2. Supažindinti moksleivius su sėkmingos karjeros pavyzdžiais, organizuojant mokyklose susitikimus su buvusiais moksleiviais ar verslo (darbdavių) atstovais.	Inicijuoti renginius, kurių metu moksleiviai susitiktų su žmonėmis, padariusiais sėkmingą karjerą, kad jie savo pavyzdžiu paskatintų jaunimą siekti profesinės karjeros.
4.3. Uždavinys – tęsti mieste rengiamų specialistų ir jų paklausos darbo rinkoje tyrimus.	
4.3.1. Atlikti mieste rengiamų specialistų ir jų paklausos darbo rinkoje tyrimus, siekiant įvertinti rengiamų specialybių poreikį, specialistų parengimo kokybę ir jų įsidarbinimo galimybes.	Tęsti tyrimus pagal galiojančią metodiką, siekiant išsiaiškinti rengiamų specialybių poreikį, specialistų parengimo kokybę ir jų įsidarbinimo galimybes.
4.4. Uždavinys – skatinti jaunimo verslumą ir norą dirbti.	
4.4.1. Rengti jaunojo verslininko konkursus.	Skatinti mokyklų administracijas ir jaunimo nevyriausybines organizacijas aktyviai ieškoti partnerystės, rengti ir įgyvendinti bendrus projektus, iniciatyvas su verslu. Organizuoti Jaunojo verslininko konkursą.
4.4.2. Organizuoti asistento dieną ir jaunų žmonių susitikimus su verslo atstovais, skatinant mokymo įstaigas ir darbdavius bendradarbiauti.	Inicijuoti mokyklų ir jaunimo nevyriausybinių organizacijų aktyvesnį bendradarbiavimą su verslo įmonėmis. Organizuoti asistento dieną, mokyklų ir verslo įmonių bendromis iniciatyvomis sudaryti sąlygas mokiniams susipažinti su skirtingomis specialybėmis ir skirtinga profesine veikla.

4.4.3. Organizuoti konsultacijų verslo kūrimo klausimais teikimą jaunimui.

Inicijuoti susitikimus su jaunimo organizacijomis, išsiaiškinti jaunimo poreikius ir lūkesčius dėl konsultacijų teikimo verslo kūrimo klausimais. Organizuoti šių konsultacijų teikimą.